

De 21

De perfecte wereld

De 21

De perfecte wereld

Nandi Mink

Schrijver: Nandi Mink

Coverontwerp: Golden Dayz/ Shutterstock.com

ISBN: 9789464925388

Jaar: Geschreven in 2016, gepubliceerd in 2024

© Nandi Mink

Dit is een fictief werk en elke gelijkenis met een persoon, androïde, plaats of gebeurtenis is puur toevallig. Alles is gecreëerd door mijn verbeelding en mag daarom niet gereproduceerd, gescand, online verspreid of afgedrukt worden zonder mijn toestemming.

Proloog

Joan

13 jaar oud

Met grote ogen strompel ik achter mama aan, die mijn hand zo hard fijnknijpt dat het zeer doet. Kreten die woorden vormen als ‘pistolen’, ‘tanks’ en ‘de Hoofdstad’, omringen ons als we naar het einde van de sloppenwijk rennen – weg van het centrum met haar houten en golfplaten huizen, richting de landbouwgronden en afvalhopen.

Het enige woord dat ik herken, is ‘Hoofdstad’. Ieder mens op aarde woont in Pretoria. De rijken wonen in de Hoofdstad en de armen in de Periferie. Criminelen en hun familie wonen hier, weggestopt achter een metershoge betonnen muur, in Niemandland.

Niemand bemoeit zich met ons. De enigen die Niemandland betreden, zijn de vuilnismannen die wekelijks afval storten op de reusachtige bulten achter onze landbouwgronden. Maar nu hebben we andere bezoekers. Ik hoor vreemde geluiden die ik nooit eerder heb gehoord. Het klinkt hoog, alsof iemand een hoefijzer smeedt, maar toch anders. Het geluid duurt maar kort en daarna volgt het opnieuw en opnieuw. Soms wel vijf keer in één tel.

Mensen botsen tegen ons op en hun geschreeuw gaat door merg en been.

Ik begrijp het niet. Wat is er aan de hand?

‘Wat is er aan de hand!’ roep ik om boven het verontrustende geschreeuw uit te kunnen komen.

Rennend over de dode aarde schreeuwt mama terug: ‘Alles komt goed, lieverd! Ik breng je in veiligheid!’

De grond onder mijn voeten begint te trillen en laag gebrom klinkt achter ons. Het voelt alsof het einde van de wereld nabij is en heel Niemandland door de grond zakt naar de hete kern van de aarde.

‘Wat is dat?!’ schreeuw ik, mijn hoge stem het resultaat van verwarring en paniek.

Mama reageert niet en blijft zoals iedereen rennen richting de landbouwgronden en stinkende afvalhopen. De zon schijnt volop op onze kruinen, maar dit keer maakt de warme julitemperatuur mama niet vrolijk of ontspannen. Ik voel spanning, nare spanning, in onze gezellige wijk. Ze zijn afwezig, maar het lijkt alsof onweerswolken de omgeving besmetten met dreiging en duisternis.

Plots stopt mama met rennen. De titanium band om haar nek vangt het zonlicht en verblindt me. Ze gaat door haar knieën en tilt een zware metalen putdeksel op.

Toen ik een jaar of 6 was, heb ik me daar een keer verscholen tijdens verstoppertje, hoewel ik wist dat dat niet mocht van papa en mama. Toen ik het metalen trapje afdaalde, schoot mijn hart in mijn keel.

Ik zag mensen.

En ze zagen mij ook.

Huilend rende ik naar papa die werkte op de akker. Hij zei dat we boven een gevangenis wonen: een plek waar stoute mensen zitten. Nu, zo'n zeven jaar later, kan ik me inleven in de 'criminelen' die worden vastgehouden in het ondergrondse systeem van tunnels. Ik zou dezelfde misdaad hebben begaan als ik hen zou zijn.

'Ga naar beneden en verstop je.' Mama grijpt hardhandig mijn bovenarm en duwt me richting het donkere gat, zwak verlicht door geel lamplicht.

Ik schud mijn hoofd. 'Nee, daar zijn enge mannen.'

'Nu, Joan! Blijf daar totdat *ik* zeg dat je naar boven mag.'

Ik slik. Mama is nooit kwaad. Nooit gehaast.

Nooit bang.

'En jij en papa dan?'

'Wij komen later.'

Weer schud ik mijn hoofd. 'Ik wil niet alleen. Die mensen toen keken kwaad naar me.'

'Er is niemand beneden, Joan.'

Ik frons, verbaasd door haar zelfverzekerde toon. 'Jawel. Ik zag ze toen ik-'

'Iedereen is naar boven gehaald. Niemand is beneden,' onderbreekt ze me met een strenge, trillende stem.

Tijd om te vragen waarom iedereen naar boven is gehaald, krijg ik niet. Handen op mijn schouders duwen me naar beneden. Mijn voet raakt de trede van de metalen trap en dan zet mama haar handen op mijn hoofd en duwt ze. Hard.

‘Je hoeft niet zo te duwen,’ snauw ik.

Pissig dat ze me zowat naar beneden wil gooien, daal ik gedwongen af naar de betonnen vloer vier meter onder me.

‘Wat is er nou aan de hand?’ vraag ik ongeduldig, mijn boze ondertoon te wijten aan haar gemene houding.

Omhoogkijkend naar mijn moeder en de strakblauwe lucht rondom haar, vormen tranen in haar grijze ogen. Haar zielige blik laat mijn hart steken, haar bedeesde glimlach, allesbehalve vrolijk, laat me kennismaken met angst.

Pure angst.

Mijn lichaamstemperatuur koelt af en opeens drink ik in zweet – mijn T-shirt kleeft aan mijn klamme rug. Adrenaline laat mijn handen schudden en mijn nekharen springen overeind.

Er is iets mis. Ik weet niet wat, maar het is serieus.

‘Ik hou van je, lieverd. Verstop je en kom pas boven als het helemaal stil is.’

‘Wat? Je komt niet terug?’

‘Ik haal je vader, mijn broer en schoonzus, en je neefjes.’

Dan schuift ze de deksel over de opening en verzwelgt duisternis me als een nachtmerrie. De vreemde, luide geluiden, de afschuwelijke gillen en angstige kreten worden gedempt, maar maken me niet minder bang. Misschien maken ze me zelfs wel banger; ik zie nu niet wat er gebeurt.

Ik wil hier niet zijn. Helemaal alleen.

Dubbend of ik naar boven moet klimmen, wordt de deksel opgetild. De zon verwarmt mijn gezicht slechts voor een seconde, waarna Petra, mijn buurmeisje van 7 jaar oud, net als ik naar beneden wordt geduwd. Door haar vader.

Hoe slecht het ook klinkt, ik ben teleurgesteld dat het mama niet is.

Petra’s gehuil galmt door de ondergrondse tunnel als ze zich vastgrijpt aan de trap. ‘Ik wil niet! Papa!’

‘Blijf bij Joan!’

Ik kan amper een glimp van buurman Herman opvangen als de dikke metalen deksel de opening weer afsluit met een luide plof. Ik pak Petra bij haar heupen, til haar van de trap en zet haar op de grond. Ik veeg de krullen van haar bezwete voorhoofd opzij en geef haar een knuffel.

‘Papa! Mama!’ Petra wurmt in mijn armen, wanhopig terug te rennen naar haar ouders. Terug naar boven.

Terug naar wie weet wat.

Haar trillende lichaam zakt naar de vloer en ze verbergt haar gezicht tussen haar opgetrokken knieën. ‘Ik zie ze nooit meer. Maar ik durf niet weer naar boven te gaan.’

‘Je papa komt terug, Petra.’

Haar geruststellen met lieve woorden werkt averechts; ze begint harder te huilen.

Petra’s gehuil wekt de vreemde indruk dat ik ook hoor te huilen. Dat ik net als zij bang moet zijn om mijn papa en mama nooit meer te zien. En die gedachte laat mijn hart pijnlijk bonken in mijn borstkas en blokkeert de zuurstoftoevoer naar mijn longen.

Ik moet mijn ouders halen.

We moeten ons samen verstoppen.

Gespannen klemmen mijn handen om de metalen trap en ik klim naar boven. Het kost me al mijn kracht om de putdeksel omhoog te duwen en naar de zijkant te schuiven. Voorzichtig spiek ik door de smalle opening naar mijn woonplaats. De angst is er nog steeds: mensen lijken nog steeds te rennen voor hun leven. Het enige verschil is dat de vreemde geluiden naderen.

Tussen de chaos zoek ik naar papa en mama, maar mensen zigzaggen zo snel tussen de huizen dat ik ze amper kan herkennen. Ook tante Marit, oom Guus en mijn neefjes Mark, Menno en Magnus zie ik niet.

Ik kijk over mijn schouder naar de akkers en weilanden met koeien en schapen, en zie veel bewoners vluchten naar de metershoge afvalhopen daarachter. Net als ik een opgeluchte zucht wil slaken dat ze zichzelf in veiligheid hebben gebracht, zie ik een vreemde machine, lijkend op een vuilnisauto, ze achtervolgen. Bij de wielen heeft het een ketting en bovenop zit een lange buis die me doet denken aan papa’s verrekijker.

O God. Daarom is iedereen zo bang.

Dat ding gaat ze pakken.

Waarom willen ze ons pakken?

Plots daalt iemand voor me neer en ik kijk geschrokken op in een paar waterige blauwe kijkers. De tranen op zijn wangen laten me knippen met mijn ogen.

Ik dacht dat jongens nooit huilden.

'P-pas alsjeblieft goed op ze?'

Huh?

De man schuift de deksel verder opzij en ik zie op zijn rechterarm iets kleins, omwikkeld in bruin katoen.

Baby's.

Hun gezichtjes zijn nat van de tranen, hun wangetjes rood door alle energie die ze hebben verbruikt. Hun rauwe keeltjes doen hun best om nog geluid te produceren.

Zo zielig.

De man laat me geen keus als hij de twee miniatuur mensjes in mijn handen drukt. Onmiddellijk neemt mijn spanning toe. Volgens papa en mama moet je voorzichtig met baby's zijn. Het liefst wil ik ze aan hem teruggeven, maar ik weet dat ik dat niet kan maken.

Radeloos wat ik met de twee breekbare wezentjes in mijn armen moet, klinkt de gebroken stem van de man opnieuw. 'Leg ze beneden neer. En neem de volgende aan.'

De volgende?

Ik volg zijn blik naar een vrouw die struikelend over haar eigen voeten naar me toe rent, een gillend kind gedrukt tegen haar borst.

Vlug daal ik de trap af en ik werp een korte blik op Petra die haar gezicht heeft verscholen achter haar handen en niet in staat is me te helpen. Ik doe het enige wat in me opkomt: ik leg de baby's voorzichtig op de betonnen vloer. Snel klim ik weer omhoog. Halverwege reikt de vrouw, volledig in tranen, me het kindje aan. Ik druk de ontroostbare dreumes beschermend tegen mijn borst en zet hem naast Petra en de baby's neer op de vieze vloer.

Wat moet ik nu doen? Ik ben alleen met mijn diepbedroefde buurmeisje, een blonde 2-jarige – geen idee of het een jongetje of meisje is – en twee hulpeloze baby's.

'Rennen! Nu!'

Geschrokken kijk ik op naar het gezicht van Kelvin: mijn leeftijdgenoot met wie ik vaak speel. Hij klimt naar beneden en schuift de deksel op de put, een klein kind geklemd om zijn rug. Zijn groene ogen kijken me opgejaagd aan, zijn warrige blonde haren omlijsten zijn serieuze gezicht.

‘Ren! Ze komen hierheen!’

Ik verstijf op mijn plek. Wie zijn ze? Waarom komen ze hierheen? De derde vraag ontsnapt aan mijn keel.

‘Wat is er aan de hand?’

Het zal wel een domme vraag zijn. Iedereen lijkt te weten wat er aan de hand is. Iedereen behalve ik.

Ruig grijpt Kelvin mijn pols en hij drukt de twee baby’s in mijn armen alsof het aardappels zijn. ‘Er komen tanks aan,’ zegt hij half schreeuwend.

Ik beweeg mijn armen om het de baby’s wat comfortabeler te maken. ‘Tanks? Wat zijn dat?’

Kelvin stopt de 2-jarige onder zijn oksel en grijpt met zijn vrije hand die van Petra. ‘Grote metalen machines die mensen doodrijden!’

Doodrijden?

Mijn God.

‘Ren, Joan!’ Dan rent hij bij me weg, door de lange tunnel die verlicht wordt door zwak geel licht uit de grote lampen. Verontrust kijkt hij over zijn schouder naar waar ik nog steeds onder de gesloten putdeksel sta met de twee baby’s.

Het zachte gehuil van de baby’s laat mijn hart bloeden. Ze zijn nog maar net op de wereld gezet en toch klinken ze verscheurd, zo ellendig. Alsof ze weten dat ze hun ouders nooit zullen ontmoeten.

Dat er nu mensen worden vermoord.

Voordat Kelvin de bocht om vlucht, schreeuwt hij kwaad: ‘Fuck, Joan! Ren!’

Rennen is wat ik hoor te doen, maar...

Ik kan papa en mama niet achterlaten.

Scherp geluid boven me bevriest mijn wereld.

Iemand tilt de putdeksel op.

Mijn instinct neemt het over. Ik plet de baby’s tegen mijn borst en ren alsof mijn leven ervan afhangt.

Angst steelt mijn vermogen om mijn gehijg te kunnen horen als ik Kelvins voetstappen volg. Luid gebonk van iemand die van het metalen trapje banjert, laat me inwendig smeken.

Ga weg, ga weg. Doe ons geen pijn.

Mijn benen bewegen onmenselijk snel als ik langs de lege cellen met ijzeren traliewerk zoef. Als ik om de bocht schiet, kom ik tot stilstand.

Kelvin staat stil. De kille ondergrondse wereld gemaakt uit baksteen, gaat niet verder.

Het loopt dood.

De spanning wordt me te veel. Het oude halfronde plafond geeft me een beknellend gevoel, de bruine bakstenen lijken me te verstikken.

Ze gaan ons pakken.

Ze gaan ons vinden.

En wat gaan ze dan met ons doen?

Gaan ze ons vermoorden?

Dan opent Kelvin een deur – een bruine deur, gecamoufleerd door de kleur van baksteen – en hij zet de twee dreumesen om de hoek. Gehaast geeft hij Petra een por en dan rent hij op mij af.

Zijn voetstappen dreunen door mijn opgejaagde lichaam. Of zijn dat zijn voetstappen niet?

Stap, stap.

Stap, stap.

Twee. Ik hoor twee paar voetstappen.

Die van Kelvin.

En die van de persoon achter me.

Mijn levenloze lichaam begint te wankelen als zwarte vlekken mijn netvlies vertroebelen. Kelvins handen duwen me naar voren en dwingen mijn zware benen richting de deuropening. De deur klikt in het slot en, zwenkend door duizeligheid, kijk ik om me heen.

Het kantoor waarin we staan, bevestigt de gruwelijke realiteit. De plafondlamp belicht niet alleen het houten bureau en de tig boekenkasten: het drukt onze neuzen op een verschrikkelijk feit.

Er is geen tweede deur naar een andere kamer.

Er zijn alleen maar ondoordringbare bakstenen.

Er is geen ontsnappingsroute.

Tranen springen in mijn ogen en tegelijk vervloek ik de barbaren met hun vage geluiden. Ik wil naar papa en mama. Ik wil me oprullen in hun omhelzing en me net zo lang laten troosten totdat ik deze dag ben vergeten. De angst, wanhoop en paniek die ik nu voel, wil ik nooit weer voelen.

Opnieuw sturen twee grote handen mijn lichaam aan en Kelvin duwt me in een kleine donkere kast. Hij drukt de snikkende Petra tegen me aan en met de bange dreumesen geklemd om zijn benen, sluit hij de deur.

Vanaf dat moment worden we omringd door duisternis, de stilte snijdt door me heen als een scherp mes. Zure maagsappen borrelen op naar mijn keel en mijn evenwichtsorgaan laat me in de steek.

‘Sst, Petra,’ fluistert Kelvin strikt tegen mijn buurmeisje die hoorbaar tegen de hand voor haar mond hijgt.

De baby’s huilen niet meer, wat me laat vrezen dat ze zijn doodgegaan door de stress. De andere kinderen hoor ik ook niet – waarschijnlijk bedekt Kelvin hun mond met zijn grote handen.

Ik begrijp niet hoe Kelvin, die even oud is als ik, zo kalm kan zijn, terwijl mijn motoriek in staking is en mijn geest is gevuld met leegte.

Met een krakend geluid gaat de deur van het kantoor open en ik houd mijn adem in.

Ik durf me niet te verroeren, niet eens te knipperen met mijn ogen als ik gespannen wacht totdat de onbekende de kastdeur opentrekt en ons meesleurt naar boven.

Heeft hij ons gezien? Heeft hij gezien dat Kelvin ons in deze kast heeft geduwd? Er zijn geen kieren in de deur waar door licht kan schijnen. Dus als wij hem niet kunnen zien, kan hij ons ook niet zien. Toch?

Dan hoor ik het gekraak weer. Een mannenstem klinkt bijna onhoorbaar als de deur van het kantoor achter hem dichtvalt.

‘De gevangenis is leeg.’

Ik ben geestelijk te uitgeput om een zucht te kunnen slaken.

We hebben het gered.

.....

Die dag hebben we in de kast gestaan totdat onze verzuurde benen het niet langer toelieten. Daarna slopen Kelvin en ik naar het trappetje – de kinderen veilig in het kantoor. Door de kleine ronde opening in de

putdeksel zagen we een donkerblauwe hemel. Het was nacht, maar we zagen geen sterren. Die werden geblokkeerd door grijze rookpluimen.

Nu ik erop terugkijk, had ik gewild dat ik een andere keus had gemaakt. Dat mijn drang om mijn ouders te zien, me niet omhoog liet klimmen en dat ik Kelvin niet naar buiten had gevolgd.

Dan had ik de horror namelijk gemist.

De penetrerende stank van verbrand vlees en hout ruik ik soms nog steeds. Wekenlang heb ik nachtmerries gehad over mijn ouders en buurtgenoten die op me afrenden met bloed op hun paniekerige gezichten en op hun gescheurde kleding.

Stom hè? Ik heb nooit iemand zien bloeden. Want toen Kelvin en ik een voet durfden te zetten in Niemandland, waren we al te laat.

Het enige wat ik zag was maanlicht en leed. De paden die tussen de huizen kronkelden, waren bedekt met een metersdikke laag van vernielde woningen en verwoeste levens. De grote vuurzee, meters breed en meters hoog, maakte me zo ziek dat ik spontaan over mijn nek ging. Mijn benen konden mijn gewicht niet langer dragen en mijn knieën spleten in talloze botfragmenten op de aarde. Bliksemschichten schoten tegen mijn borstkas, terwijl een vlaag van pijn en verderf me verzwolg.

Mijn ouders.

Mijn lieve mama.

Mijn lieve papa.

Iedereen was verbrand.

Mensen – echte mensen met gevoelens en gedachten – waren veranderd in as. Mijn familie, Kelvins familie, iedereens familie lag te smeulen op de verbrande grond. Mijn woonplek, Niemandland, was weggevaagd binnen slechts één dag.

Diep vanbinnen wist ik het al: ik wist al dat mijn ouders dood waren. Toch had ik ze zo graag nog even willen zien. Op *mijn* manier afscheid van ze willen nemen. Maar de brute mensen van de buitenwereld gunden me zelfs dat niet.

De enige geruststelling die ik had, waren Kelvins woorden. Hij zei: *“Ze hebben het vuur nooit gevoeld. Niemand is levend verbrand. Hun zielen zijn binnen secondes gedood door kogels.”*

Ik heb gehuild en gehuild in Kelvins armen totdat de tranen simpelweg op waren, hopen dat mijn ouders niet waren vermorzeld

door wielen en metaal. Kelvin huilde in mijn armen totdat hij geen stem meer over had.

De shock en de misselijkheid hield een hele dag aan. In de ochtend kwamen mannen in witte pakken naar mijn geruïneerde woonplaats. In de drie dagen daarna schoven ze met grote machines restanten van woningen, bezittingen en verbrande ledematen – alle overblijfselen van Niemandsland – op grote hopen.

Mijn gezellige buurt veranderde drastisch in één grote afvalhoop. En daardoor veranderde ik ook.

De mensen achter de muur hebben mijn ouders gedood.

Opzettelijk.

Met pistolen – metalen buizen waaruit die vreemde geluiden kwamen – schoten ze kogels op mensen af. Ze haalden zelfs alle gevangenen uit hun cellen om ze door hun hoofd te schieten – dat heeft Kelvin gezien. En nadat ze met ronkende wagens mensen hadden verpletterd alsof ze niets waren, staken ze alles in brand. Ze vernietigden het bewijs dat ze ons hadden overvallen en een massamoord hadden gepleegd.

Waarom? Wat hebben wij nou verkeerd gedaan? We hadden niet eens contact met ze.

Niemand zal ooit ontdekken dat de moordenaars hebben gefaald. Wij hebben het overleefd: Kelvin, Petra, twee dreumesjes, twee baby's en ik. En als oudste van de groep zal ik sterk blijven, zal ik voorkomen dat we alsnog zullen sterven.

De dag zal komen dat ik oog in oog kom te staan met de bevelhebber van dit klote land en dan zal ik hetzelfde doen als hij.

Ik zal zijn leven vernietigen.

Hoofdstuk 1

Joan

5 jaar later

De kinderen druppelen de wooncel binnen, de slaap wrijvend uit hun oogjes als Kelvin en ik ze opwachten met een grijns op ons gezicht. ‘Gefeliciteerd!’ roepen we in koor.

Vijf paar kinderoogjes vormen tot halve maantjes en hun opgedrukte wangetjes kleuren rood uit enthousiasme.

Op één na.

‘Jippie! Dan krijgen we appels!’ schreeuwt Mara.

Appels zijn een ware verwennerij; vaak vinden we alleen verrotte of klokhuisen.

Vlug gaan ze allemaal aan de rechthoekige tafel zitten, hun lichaampjes wurmend op de houten stoelen. Glimlachend zet ik het schaalpje appelpartjes op de eettafel en de kinderen lanceren zichzelf.

Ieder pakken ze een stukje. Eén stukje voor ieder kind.

Het zijn niet mijn kinderen. Sterker nog: we zijn niet eens aan elkaar verwant. We zijn een groep vreemden, en toch voelt het als een familie.

‘Vergeet de bramen en de sla niet.’ Kelvins lage stem achter me trilt door in mijn lichaam.

Tot een paar jaar geleden had hij een hoge stem en was hij dun en kort. Sinds hij de baard in de keel heeft gekregen, is hij uitgegroeid tot een beer. Ik kom slechts tot zijn schouders en zijn bovenarmen zijn even breed als mijn dijen door het vele opdrukken.

Hij zet twee grote plasticen kommen naast het inmiddels lege appelschaaltje en zeven flesjes water op de tafel. Zijn blonde haren, vallend op zijn schouders, steken mooi af bij zijn zwarte hoodie. Zijn groene ogen en kalme glimlach verwarmen mijn hart.

Ik hou van hem. Maar ik heb geen gevoelens voor hem, denk ik. Mijn ouders zeiden dat ze direct wisten dat ze verliefd waren. Bij Kelvin weet ik het nog niet.

Ik nestel me op de houten zitting en Kelvin neemt tegenover me plaats. Zodra hij zit, glijdt Kyra van haar kruk en zoals altijd kruipt ze op Kelvins schoot. Zijn mening is irrelevant.

‘Volgens mij is iedereen 3 jaar geworden,’ grijnst Kelvin.

Mara die op mijn schoot kruipt, valt hem meteen aan. ‘Niet waar! Kyra en ik zijn al 5 jaar.’

Mara en Kyra waren baby’s toen een onbekende, waarschijnlijk hun vader, ze in mijn handen drukte. Ik weet niet of ze zusjes zijn. Ze lijken wel veel op elkaar: beiden stijl bruin haar en ronde bruine oogjes.

‘Ik ben al 7,’ reageert Wouter en kijkt trots de kring rond met zijn blauwe ogen.

Wouter is de wijsneus van de groep. Toen we ontsnapten, was hij het kind dat Kelvin op zijn rug droeg. Hij was rond de 2 jaar en brabbelde onverstaanbare woorden – ‘wau wau’ was zijn favoriet. We hoopten dat hij naar zijn eigen naam verwees: Wouter of iets dergelijks.

Petra steekt haar tong naar hem uit. ‘Ik ben al 12,’ acteert ze opschepperig. De blik in haar ogen verzacht als ze naar Luka naast haar kijkt. ‘En Luka is al 6.’

Mijn buurmeisje Petra herinnert zich het meeste van de gebeurtenis van vijf jaar geleden en de periode daarvoor. Ze kan zich de blonde krullen van haar moeder en het kale hoofd van haar vader heugen. Om die reden noemt ze Kelvin en mij bij onze voornamen. Voor de andere kinderen zijn hij en ik triest genoeg de enige ouderfiguren die ze hebben gekend.

En Luka? Hij werd me aangereikt door de vrouw in tranen. Hij heeft prachtige lichtgrijze ogen, zijn bijna witte haren hebben helaas dezelfde kleur als zijn gezichtje.

Luka werd al snel ziek toen we hier kwamen en Kelvin stortte zich op elk boek over het menselijk lichaam dat hij kon vinden. Hij corrigeerde de griep in een ziekmakende bacterie en vervolgens in astma.

Hele ernstige astma.

Kelvins stem redt me van misselijkmakende speculaties. ‘En ik?’

‘18! Want na 17 komt 18,’ deelt Wouter trots zijn kennis mede.

Ik glimlach naar Wouter naast me: de veroorzaker van dit hele tafereel. Een paar jaar geleden, op mijn verjaardag, vroeg hij aan ons wanneer hij jarig zou zijn. We hadden geen idee hoe we moesten reageren. We wisten niets van de kinderen: niet hun namen, niet hun leeftijden. Kelvin kwam met een geniale oplossing.

“Vanaf nu vieren we op een speciale dag dat iedereen jarig is.” Dat zei hij.

‘Nee hoor,’ begint Kelvin speels, ‘na 17 komt 20.’

Mara en Kyra op onze schoot beginnen te lachen.

Ik ben nu al een half jaar 18; Kelvin is een paar maanden jonger.

Zijn betovergrootvader was een van de eerste gevangenen die hier werd opgesloten. Zijn vrouw en twee jonge kinderen werden uiteraard ook voor zijn misdaad bestraft en vastgehouden in een cel. Volgens Kelvin had zijn voorouder iemand vermoord en stierf hij in een van deze cellen. Na twintig jaar was de gevangenis overvol en werden de eerste huizen boven de grond gebouwd. De wereld achter de muur, die met ijzeren vuist geregeerd werd, stroomde langzaam leeg en alleen de ‘brave’ burgers bleven over.

Niemandslaan groeide uit tot een volwaardig dorp van 13.000 inwoners. We hadden winkeltjes, een lagere school, een tandarts, een bibliotheek, en heel veel akkers en vee. Wanneer papa en mama niet in de fabriek werkten, waren ze buiten bezig. We hadden drie schapen – twee ooiën en een ram – die mama en ik molken. Van de schapenwol maakten we truien en dekens. De producten ruilden we voor buurman Hermans gereedschap of voor eieren van Kelvins kippen. Papa deed het zware werk op de akkers. In mijn vrije tijd viste ik met Kelvin in de rivier.

Terwijl de kinderen zoet zijn met hun ontbijt en flesje water, glijden Kelvins ruwe vingers over de vale plekken in het houten tafelblad.

Ik hoor hem denken: naast meubels slijten mensen ook. En we kunnen die levensduur niet verlengen. De situatie is uitzichtloos, en man, wat doet dat pijn. Ik ben hun moeder niet – alle kinderen hadden ooit een moeder en een vader – maar mijn liefde voor ze is sterk en oprecht. Ik ben degene die ze voedt en verhaaltjes vertelt voor het slapengaan. Ik droog traantjes als tandjes doorbreken en ik geef

kusjes op knietjes als ze vallen. Ik hou ontzettend veel van ze. Stuk voor stuk.

Mara stopt een braam in mijn mond en glimlacht lief. 'Voor mama.'

Mijn hart smelt en ik kauw op de bes die een heerlijke, zoete smaak achterlaat op mijn tong. Ik sla mijn armen om haar kleine lichaampje en wieg haar heen en weer.

'Dank je wel, Mara.'

We zijn allemaal vegetariër geworden, zonder inspraak te hebben gehad. De dieren – konijnen, hazen, eenden – zijn gevlucht toen de woestelingen ons overvielen, en zijn niet langer een bron van voedsel. Gelukkig is de verschroeide aarde eindelijk hersteld van de brand en we hebben een moestuintje aangelegd – verstopt achter de vuilnishopen. Helaas zijn door de hittegolven deze zomer veel gewassen verdord. Net als de voorgaande jaren zijn we afhankelijk van de afvalbulten om de hoek. Het blijft bijzonder hoe snel men eten weggooit. Uitgebloeide aardappelen smaken nog heerlijk, de vacuümverpakte zakjes groente die over datum zijn, zijn niet altijd bedorven.

De troep van een ander is het enige wat we hebben. En het is maar net voldoende om ons in leven te houden.

Dankbaar neem ik een slok uit het doorzichtige waterflesje, vertikkend te piekeren over het meer dat opdroogt en ons dreigende watertekort. Vandaag houden we de schijn op voor de kinderen omdat het hun verjaardag is. Vrolijk zijn is essentieel. Dit is waarschijnlijk ook de laatste verjaardag die Luka zal meemaken. Door hem besloten Kelvin en ik immers de verjaardag nu al te vieren.

Smakkend op een blaadje sla – deels bruin maar nog steeds voedzaam – vraagt Mara: 'Mogen we een verhaaltje?'

De smeekbede in haar warme bruine ogen kan ik niet weigeren. 'De 21?'

Boeken zijn zeldzaam in deze wereld, zeker sprookjesboeken. In het kantoor staan medische encyclopedieën die Kelvin vanbinnen en vanbuiten kent. Het lijkt de enige plek op aarde waar boeken zijn. Jaren geleden vond hij een speld in een hooiberg. 'De 21' beschrijft mensen met bovennatuurlijke krachten. Het boek is oud, gescheurd en vergeeld, waardoor de helft niet meer leesbaar is, maar gelukkig heb

ik genoeg fantasie om de verhalen aan te vullen en misschien wel spannender te maken dan de auteur zelf voor ogen had.

Kleine vingertjes draaien rondjes op mijn bovenbenen. 'Een ander verhaaltje?'

Ik kijk de groep rond die me afwachtend aanstaart, en maak dan mijn lippen nat. 'Vroeger was er een geheime plek. Er waren hoge bomen en de vogels tussen de groene bladeren, kwetterden elke dag vrolijk. Er waren heel veel bloemen. Welke bloemen denken jullie?'

'Madeliefjes!' roept Kyra.

'Paardenbloemen!' roept Mara.

En daar stopt hun kennis. Slechts twee tamelijk mooie onkruidsoorten groeien in onze verwoeste sloppenwijk.

Ik hervat mijn verhaal. 'Inderdaad, de hele natuur was bedekt met kleine witte madeliefjes en grote gele paardenbloemen. Verderop lag een grote oceaan. Dat is een heel groot meer waarin vissen en dolfijnen zwemmen.'

Het verhaal dat in onze sloppenwijk rondging, werd 'het Paradijs' genoemd. Ik heb geen idee of het een verzinsel is of dat de plek echt bestaat. Maar als het Paradijs echt is, ligt het in ieder geval niet achter de muur. Niet in Pretoria.

Met de kinderen hangend aan mijn lippen, vertel ik verder. 'Alle kindjes konden altijd buiten spelen, want het regende nooit.'

'Nou,' moppert Mara, 'dan was er ook nooit een regenboog.'

'Het regende nooit en tóch was er een grote regenboog met heel veel mooie kleurtjes,' pas ik mijn verhaal aan.

'Ook geel?'

'Ja Mara, ook geel.'

Wouters ogen verwijden. 'Is dat hoe het vroeger was? Boven de grond?'

Wouters nieuwsgierigheid wordt steeds gevaarlijker.

'Ja, mama, we willen een écht verhaaltje horen.'

En helaas steekt hij Kyra aan.

Niemandslaan is geen onderwerp voor kinderen van 5 à 7 jaar. Kelvin en ik zullen ze inlichten zodra de meisjes 18 zijn.

Voordat ik een smoes kan verzinnen, redt Kelvin me uit de brand. 'Ik wil wel een cool verhaal vertellen over draken en prinsessen.'

Kyra's medelijdende ogen ontmoeten zijn groene. 'Jij kunt niet leuk vertellen, papa. Maar niet sip zijn: jij bent vast goed in iets anders.'

Nadat hij gedist is door een 5-jarige, drukt Kelvin haar stevig tegen zijn borst, wetend dat zijn verhaaltjes altijd worden afgekeurd. 'O, als jullie mijn verhaaltjes niet willen, vertel ik ook niet waar de magische stuitbal is.'

Plots heeft hij iedereen aandacht.

Wouter houdt zijn hoofd schuin, zijn dunne wenkbrauwen samengedrukt. 'Jullie hebben een nieuwe stuitbal gevonden?'

De vorige is onder een gesloten deur gerold, waardoor de meisjes moesten huilen. Ik weet niet waar de kinderen achter de muur zich mee vermaken, want simpele dingen als een bal of bordspelletjes vinden we zelden tussen het afval.

Kelvin grinnikt. 'Jep, een hele *speciale*. Hij heeft glitters en felle kleuren.'

Wouter knikt goedkeurend. 'Dat klinkt... best cool.'

Mara wiebelt op mijn schoot en kijkt omhoog. 'Ook geel?'

Haar bruine oogjes glimmen en ik aai over haar haren. 'Ook geel.'

Geel is Mara's lievelingskleur.

'Dus waar is hij?' vraagt Wouter benieuwd.

Kelvin haalt luchtig zijn schouders op en intrigeert de kinderen nog meer. 'Geen idee. Dat is aan jullie om te ontdekken.'

Terwijl Mara van mijn schoot glijdt, staan ook de andere kinderen op. 'Jongens tegen de meisjes!' roept Wouter opgewekt. 'Wij gaan winnen! Kom Luka.'

Luka's doffe, grijze ogen draaien van Wouter naar mij. 'Mag ik even slapen, mama?'

Ik negeer de angst die mijn lichaam kaapt zodra Luka begint over slapen. Zijn lichaam is te moe – krijgt te weinig zuurstof door zijn aandoening – om lang wakker te blijven. Elke dag vrees ik dat hij zijn ogen niet meer opent.

'Natuurlijk, lieverd.'

Petra komt naast hem staan. 'Zal ik ook bij je blijven?'

Hij schudt zijn hoofd, en Petra slentert achter Mara en Wouter aan.

'Papa? Samen zoeken?' Kyra trekt aan Kelvins hand, haar uitgestrekte armpje gretig hem mee te sleuren door het tunnelsysteem.

Kelvin maakt oogcontact met mij – we komen stilletjes tot een overeenstemming – en antwoordt dan: ‘Lijkt me leuk.’

Gelach galmt door de tunnels als ik met Luka achterblijf in de wooncel.

‘Ik ga maar eventjes slapen, mama. Wil je bij me blijven?’

Eventjes. Hij beweert altijd dat hij maar *eventjes* zijn ogen gaat sluiten.

‘Je mag ook wel wat langer slapen dan eventjes.’

‘Nee. Ik wil ook naar de stuiterbal zoeken.’

Hij gebruikt al zijn kracht om zijn vermoeide lichaam omhoog te hijsen. Ik ondersteun hem met opstaan uit de stoel, en met mijn arm om zijn slanke middel, lopen we samen naar zijn slaapcel.

Terwijl we over het beton lopen, valt mijn blik op de scheur in de muur die sinds gisteren zo groot is dat ik mijn vuist erin kan steken.

Twee keer per week laten de vuilniswagens de gevangenis trillen en er vallen steeds meer bakstenen naar beneden. De kieren in onze ondergrondse woonplaats zijn de ideale schuilplaats voor vliegen, muggen en muizen. Het muizenprobleem heeft Kelvin opgelost door vallen te knutselen en ze te lokken met bloemknoppen – het eten bewaren we natuurlijk voor onszelf. De insecten die zich verzamelen rondom de lichtbronnen, vind ik niet langer storend.

Dit is mijn huis.

En ik ben er verdomd trots op.

Eén cel hebben we ingericht als woon-/eetkamer. De grote houten tafel en zeven stoelen die we uit het vuilnis hebben geplukt, creëren een huiselijke sfeer. We slapen allemaal in onze eigen cel, ieder op een eigen matras en kussen, en de jongsten hebben zelfs knuffels en plaatjes uit tijdschriften aan de muur. In het begin stonk het; nu zijn we aan de geur gewend geraakt.

Staand voor de kleine ruimte van twee bij twee meter, schuif ik het traliewerk opzij. Luka forceert een zwak glimlachje als hij zijn lichaam vormt in de kuil in het matras.

‘Mag ik wat water?’

‘Natuurlijk.’

Liggend met twee kussens onder zijn hoofd, brengt hij moeizaam zijn hoofd omhoog, en ik ondersteun hem bij zijn nek. Ik pak het volle flesje naast zijn bed en help hem drinken.

De rivier waarin Kelvin en ik vroeger visten, is nu bedekt met een vieze, groene waas en niet langer een geschikte leefomgeving voor vissen, noch een bron voor drinkwater. Daarom halen we water uit het meer en vangen we regenwater op, dat we koken en overgieten in emmers om af te koelen. De volgende morgen gieten we het in flesjes.

Koken doen we 's avonds. Onze kookplek bestaat uit een primitief vuur onder de putdeksel. We schuiven de putdeksel opzij om te voorkomen dat we stikken in de rook, maar dat is eveneens het gevaar. Niemand mag onze rook zien – niet de vuilnismannen, niet de nieuwe arbeiders in de fabriek. Dus pas als de fabrieksarbeiders zijn vertrokken rond 10 uur, is het voor ons veilig om naar het meer te lopen en naar afgedankt voedsel te zoeken.

Het heeft me verbaasd dat ons fabriekswerk binnen dagen werd hervat, maar natuurlijk moest de president iets – grondstoffen winnen blijft noodzakelijk en alle werknemers heeft hij uitgeroeid. De nieuwe werkers zijn vast het uitschot van de samenleving achter de muur. Ze worden wel beter behandeld dan wij: zij worden niet vastgeketend.

'Ik-' Voordat Luka zijn zin kan afmaken, begint hij te hoesten. Hulpeloos kijk ik toe hoe de doodzieke jongen vecht om niet te stikken in zijn hoestbui. Het piepje dat hoorbaar wordt als hij hoest, klinkt al weken anders dan normaal. De piep klinkt hoger.

Pijnlijker.

Toen we hier kwamen wonen, hoorden we een constante en vervelende bromtoon. Sinds die plots is verdwenen, voelt de lucht vochtig en ijl, en rotten de houten meubels sneller. Blijkbaar had de luchtzuiveringsinstallatie plof gezegd en daarna kreeg iedereen last van een rauwe keel.

Uiteindelijk stopte iedereen met hoesten. Iedereen behalve Luka. Het verslechterde zijn al slechte toestand.

Ik kniel naast hem neer, veeg zijn witte haren opzij en dep de zweetdruppels van zijn voorhoofd met het washandje naast zijn kussen.

Hij heeft koorts.

Nog steeds.

'Ik hou van jou, mama.'

Verdomme.

'Ik hou ook van jou, lieve Luka.'

Waarschijnlijk is het waar wat Kelvin zegt: het is beter voor Luka als het stopt. Hij heeft pijn en vindt het eng dat hij dagelijks steeds minder lucht kan inhaleren. Tot een aantal maanden geleden was hij bang voor de dood, zoals ieder mens zou zijn. Nu zegt hij dat niet meer. Het geluk is uit zijn ogen verdwenen en heeft een omhulsel achtergelaten waarin een depressief jongetje van 6 schuilt. Onze geruststellende woorden gelooft hij niet langer.

Hij voelt het. Hij voelt dat het einde nabij is.

Zijn einde.

‘K-koud.’

Ik slik mijn tranen weg, dek hem toe en druk een dikke kus op zijn wang. ‘Ga maar fijn slapen.’

.....

Het grootste deel van de dag heb ik naast Luka in zijn cel gezeten – gekeken hoe hij sliep, zijn voorhoofd gedept. De kinderen vonden de stuiterbal al binnen een half uur en waren er de hele middag zoet mee. Als avondeten aten we rauwe wortels met aardappelpuree – we hadden de aardappels gisteravond al gekookt – en daarna was het tandenpoetsen, verhaaltje voorlezen en naar bed.

Nadat ik alle kinderen een kusje op hun voorhoofd heb gegeven, sluit ik het laatste ijzeren traliewerk en ik sla de hoek om richting het kantoor.

De gevangenis is oud – ongeveer tweehonderd jaar – en sinds de bouw is niets vervangen, niets gemoderniseerd. De lampen aan het halfronde plafond zijn verbonden met dik zwart draad dat ze van elektriciteit voorziet. Niet dat het ertoe doet. We weten niet waar de generator staat en bovendien knappen de gloeilampen. Generator of niet: het zal niet lang meer duren voordat we in het donker komen te zitten.

Het vooruitzicht laat me mijn schouders aanspannen en scheldwoorden vliegen als een wervelwind door mijn gedachte. Zuchtend zet ik mijn hand tegen de houten deur en open de enige ruimte die toegankelijk is: het kantoor waarin we ons vijf jaar geleden verstopten. In een van de andere ruimtes, vergrendeld en verborgen met dikke deuren van staal, staat helaas de generator.

Ik pak het notitieblok uit de boekenkast en ga naar het houten bureau dat kraakt zodra ik er mijn handen op rust. De houten stoel

erachter vertrouw ik niet voldoende, dus blijf ik staan. Krampachtig vormen mijn vingers om de laatste werkende pen en ik blader naar de juiste maand en zet een streepje onder het getal 7.

Er staan nu vijf streepjes. Met andere woorden: het is nu voor de vijfde keer 7 oktober.

Vijf jaren zijn verstreken sinds ik abrupt afscheid moest nemen van mijn ouders. En toch voelt het alsof ik soms nog in het jaar 2494 leef. Dat mijn ouders elk moment kunnen roepen dat het eten klaar is.

Ze zouden trots op me zijn geweest als ze wisten dat ik luiers in elkaar heb geflanst van oude T-shirts en dagelijks tot mijn knieën in afvalhopen spit. Uiteraard alleen in de afvalhopen met troep van de inwoners van achter de muur; de hartverscheurende hopen die zijn gevormd door fragmenten van mijn voormalige woonplaats ontwijk ik met een grote boog.

Ik mis ze. Ik heb niet langer iemand die me raad kan geven. Ik *ben* nu de raadgever. Samen met Kelvin ben ik een ouderfiguur. En daardoor heb ik de kracht gevonden om met een glimlach terug te denken aan mijn ouders, oom en tante, en neefjes, en door te gaan met mijn leven. Ik heb geen andere keus dan de situatie te accepteren.

‘Agenda weer bijgewerkt?’

Kelvin sluit de deur achter zich en gaat op het versleten bureau zitten, ongeïnteresseerd of het zijn gewicht zal houden. Zijn blonde haar glimt onder de lamp die even knippert en daarna weer minimaal brandt.

Hoelang zullen we nog licht hebben? Maanden? Weken?

Tot morgenvroeg?

‘Petra heeft het door,’ zegt hij. ‘Ze weet dat het nog geen 21 november is.’

‘Hoe heb je gereageerd?’

‘Met de waarheid. Iedereen merkt dat Luka ziek is, maar Petra denkt dieper na over de consequenties. Ze vermoedt al langer dat hij niet lang meer heeft.’

Petra is 12, maar door haar ervaring erg volwassen voor haar leeftijd. Ze begint steeds meer op Kelvin en mij te lijken. Ze neemt ons verantwoordelijkheidsgevoel over en wil mee naar buiten om de vuilnishopen door te spitten.

‘Hoe reageerde ze?’

‘Ze neemt het ze kwalijk.’

Ze. De mensen achter de muur.

Ik neem het ze ook kwalijk. Maar de wraak waar ik vijf jaar geleden naar verlangde, is ver naar de achtergrond gedrukt. Het is egoïstisch om iets stoms te doen wat kan leiden tot mijn dood. De kinderen hebben me nodig. Mij *en* Kelvin. We kunnen ze niet alleen achterlaten in deze wereld.

In de stilte die valt, boren Kelvins groene ogen een gat door mijn hart. Zonder woorden zegt hij dat we Luka’s slechte conditie moeten opbiechten tegen de kinderen. Dat ze afscheid moeten nemen van hun broertje.

Kelvin en ik – de papa en mama die ze horen te beschermen – moeten hun hartjes breken.

O God, ik kan het niet.

Ik *wil* het niet.

‘Ik denk er al een tijdje aan...,’ doorbreek ik de stilte.

‘Waag het eens.’ Duisternis valt over zijn groene ogen, en zijn geklemde kaken en trillende neusharen maken hem bijna duivels. ‘Proberen om achter de muur te glippen is pure waanzin. De deur gaat alleen open voor mensen uit *die* wereld.’

‘Luka heeft dringend medicijnen nodig.’

‘We nemen al risico genoeg door telkens boven de grond te komen, Joan.’

Me overhalen werkt niet meer. Het is genoeg geweest. De nutteloze dagen zijn voorbij.

Het is tijd om actie te ondernemen.

‘Luister,’ begin ik serieus, ‘we hebben water nodig en het duurt niet lang voordat de elektriciteit uitvalt. Daar kunnen we niets tegen doen. Maar dat Luka ziek is, daar kunnen we wél wat tegen doen.’

‘O, dan klimmen we gewoon over de muur,’ spreekt hij sarcastisch. ‘Het ding is maar twintig meter hoog!’

Ik zwijg. Kelvin glijdt van het bureau en ik zoek afleiding in de krakkemikkige boekenkasten en verrotte kast waarin we kleding bewaren.

Ik wil niet dat hij aan me kan zien wat ik wil doen nog vóórdát ik het heb gedaan.

Twee grote handen omsluiten mijn gezicht, zijn blik even triest als vijf jaar geleden. 'Probeer niet over die muur te springen. Ook al overleef je het, je overleeft die brute wereld niet.'

Kelvin kwetsen is het laatste wat ik wil. Maar ik heb geen keus. Dit gaat niet om hem, noch om mij.

Zijn handen glijden naar beneden, over mijn krullen die tot mijn heupen reiken. Zijn grip versterkt en hij legt zijn hoofd op mijn schouder, zijn warme adem brandt tegen mijn hals.

'Ik kan je niet verliezen, Joan. Luka verliezen is al erg genoeg. Jou ook verliezen zal me breken. Beloof me dat je niet gaat.'

Met het notitieblok in de ene hand, streel ik zijn schouderblad met de andere. Kelvin omhelzen voelt fijn en vertrouwt. Hij is mijn zielsverwant. Ik weet niet wat ik zonder hem zou moeten. En daarom voelt liegen verschrikkelijk, ook al verkondig ik geen echte leugen.

'Ik stap niet over de muur.'

'Beloofd?'

'Beloofd.'

'Gelukkig.'

Na een lange omhelzing vergroot ik de afstand tussen ons en ik draai me om naar de kast. 'Vandaag is de verjaardag van de kinderen en ik weiger die leuke dag af te sluiten met drama. Ik ga Kyra's beer maken, zodat ze er morgen weer mee kan spelen,' begin ik enthousiast. 'Ga jij water koken?'

Ik schuif het notitieblok terug op zijn plek en dan valt er een papier uit.

Shit.

Direct ga ik door mijn knieën, maar Kelvin is me voor. Hij vouwt het grote papier open en met een betrokken gezicht glijden zijn ogen over de lijnen die ik heb getekend.

'Is dit...?'

Mijn hart draait overuren als zijn besef indaalt.

Op de plattegrond staan de juiste afslagen en geschatte meters naar de enige putdeksel die ik omhoog kan tillen.

Het was juni toen ik voor het eerst een vluchtige blik wierp op de wereld achter de muur. Ik zag een zee van bloemen, de heerlijke geuren verleidden me om naar boven te komen. Tot mijn grote

verbazing en afschuw leek de wereld mooi. Precies zoals ik me het Paradijs had gevisualiseerd.

Met het papier in zijn hand recht Kelvin zijn rug. Zijn wenkbrauwen hangen zwaar boven zijn ogen als hij mijn creatie verfrommelt, dan uitvouwt en verscheurt voor mijn ogen.

‘Nee! Wat doe je!’ Paniekerig trek ik aan zijn handen – probeer ik te voorkomen dat hij mijn uitweg vernietigt. ‘Stop, Kelvin! Niet doen!’

Het grote A3-formaat wordt kleiner en kleiner, het web van lijnen niet langer aan elkaar verbonden.

‘Dus *dit* is je plan? Die wereld binnenglippen via de grond?! Ben je levensmoe?!’

Ik bal mijn vuisten, kwaad dat al mijn werk nu in stukken op de grond ligt. ‘Het *is* tenminste een plan! Het is beter dan niets doen!’

‘Achter de muur rondlopen *is* niets doen! Ook al kom je die wereld in, je kunt geen medicatie betalen! Alles kost geld, Joan. Zogenaamde Hirecs. Ben je dat vergeten?’

‘We moeten *iets* doen, Kelvin!’ schreeuw ik fel.

‘Die lui achter de muur zijn cru en apathisch. Voor elke misdaad, hoe klein ook, zetten ze complete families achter de muur. Geïsoleerd en weggestopt van de buitenwereld, net als hun afval. Je vader kwam hier omdat hij als hongerige 6-jarige een wortel stal, toch? Jij kunt op dezelfde compassie rekenen. Geen dus.’

‘Ik weet heus wel dat ze me de medicijnen niet zullen geven. Daarom ga ik ze stelen.’

Kelvin haalt een hand over zijn gezicht. ‘Stelen? En wat als je gepakt wordt?’

Ik glimlach triomfantelijk. ‘Dan word ik mooi teruggebracht naar hier. Naar huis.’

Dreigend stapt hij naar voren en een sterke hand grijpt mijn bovenarm. ‘Niet als je daar nooit aankomt.’

Ik ruk tevergeefs aan mijn arm. ‘Wat doe je?’

‘Voorkomen dat je h’m peert,’ antwoordt hij nuchter.

‘Je doet me pijn.’

Zoals verwacht verslapt zijn grip en ik ruk me los. ‘Eikel,’ snauw ik en draai op de ballen van mijn voeten.

‘Waar ga je heen!’ roept hij paniekerig.

‘Naar buiten. Stoom afblazen.’

‘Hoezo?’

‘Hoezo? Ik heb maanden, misschien wel een jaar gewerkt aan die plattegrond! Ik ben het hele rioleringsstelsel doorgekropen om erachter te komen waar alle tunnels naar leiden! Ik ben pissig en ik wil stoom afblazen.’

‘O wee, als je over die muur klimt.’

Ik trek de muts van mijn vale grijze hoodie over mijn hoofd. ‘Maak je geen zorgen, ik ben niet levensmoe.’

Nadat ik mijn hand geruststellend op zijn schouder heb gelegd, loop ik het kantoor uit.

‘Joan!’ roept hij me na. ‘Ik begrijp hoe je je voelt. Geloof mij, ik voel me even machteloos. Maar doe geen domme dingen. Beloof me dat je alleen even een luchtje gaat scheppen.’

‘Beloofd.’

‘Beloof het me opnieuw.’

‘Beloofd.’

‘Oké... dan tot zo.’

Met zware benen loop ik door het vochtige gangenstelsel naar de uitgang. Wanneer mijn longen de koude buitenlucht inademen, bewegen mijn benen naar het deel van de muur dat is afgebrokkeld.

Vorig jaar heeft een kleine aardbeving plaatsgevonden die een deel van de muur heeft doen instorten. Hoewel er nu een hap uit de muur is, is ontsnappen onmogelijk. Het gladde steen maakt het onmogelijk om veilig af te dalen, en springen is ronduit roekeloos.

In het donker klauter ik omhoog, voorzichtig dat de gedraaide stalen staven van het gewapende beton me niet doorboren. Hoewel ik amper wat kan zien door de duisternis, verlicht de maan mijn weg naar de top.

Wanneer ik ga staan op een groot brokstuk, op zo'n 17 meter hoogte, kijk ik neer op de verdeling van Pretoria in een arm en rijk gedeelte. Het midden is verlicht door honderden lampjes. In de duistere omranding heeft men geen geld voor elektriciteit.

Dan kijk ik achter me, naar de hoge, glanzende torens die nog dagelijks dikke rookpluimen uitstoten.

Mijn familie werkte in die raffinaderij. Iedere gevangene boven de 12 jaar moest daar gedwongen werken: drie dagen in de week van 6

tot 8. Er werd aardolie ontdaan van onzuiverheden en vervolgens verwerkt tot brandstoffen als benzine en kerosine.

Mama werkte in de fabriek zelf. Ze bediende een robotarm. Desondanks kwam ze stinkend thuis. Papa reed op de tankwagen en vervoerde de ruwe olie naar het oliedepot. Het depot leek op een grote omgekeerde emmer, zei hij. Het had een opslag boven en onder de grond.

De wandeling naar de raffinaderij duurde een uur en ging onder begeleiding van militairen die je neerschoten als je niet doorliep. Aan ontsnappen dachten ze geen moment. Iedereen van 12 jaar en ouder werd geketend met een sterke titanium band om de nek. Niets kon dat ding doorknippen. Probeerde je te ontsnappen of vermoedden de militairen dat je het van plan was, dan kreeg je via de halsband een stroomstoot die zo hoog was dat je ter plekke overleed.

Wanneer het werk klaar was, moesten ze de lichamen achter zich aanslepen. Dode lichamen van hun dierbare familieleden, geliefde dorpsgenoten. Eenmaal thuis werden ze verbrand op wat wij 'De Bult' noemden. Dagelijks brandde er een lichaam op De Bult. Het trieste van al: de huid en botten vergingen, terwijl de titanium halsband intact bleef.

We zeiden altijd: *"Eens een gevangene, altijd een gevangene."* Als je hier komt, beschouwt de buitenwereld je als een gevangene. Als je sterft, is het enige wat je achterlaat, het titanium bewijs dat je er inderdaad een was.

Ik slaak een laatste zucht, zet mijn capuchon op, en daal voorzichtig af naar mijn ondergrondse huis.

Die verlichte wolkenkrabbers, werkplekken en villa's is waar ik naartoe moet als ik Luka wil redden. En die route kan ik inmiddels dromen. Ook zonder plattegrond.

Dus sorry Kelvin.

Wees niet boos.

Wees niet ongerust.

Tot snel.

Hoofdstuk 2

Joan

Na mijn twee uur durende wandeling door lange, smalle tunnels kom ik uit bij de putdeksel – de toegang tot de grote, boze wereld. Nerveus klim ik via de half verroeste trap omhoog en op mijn hoede schuif ik de zware putdeksel opzij.

Wat ik zie, is de perfecte leugen. Het veld vol paarse krokussen, witte narcissen en bloemen waarvan ik de naam niet ken, ruikt heerlijk – onschuldig. Forellen springen op uit de heldere rivier die door het bloemenveld meandert. Verderop kust een koppel onder een sierlijk wit prieeltje.

Terwijl ik mezelf laag houd, kom ik naar het oppervlak. Met mijn gezicht in de bloemen gedrukt, schuif ik de putdeksel geluidloos terug. Dan ga ik rechtop staan en ik verken de schemerige omgeving die grotendeels is uitgestorven omdat de meeste mensen nog in bed liggen.

Het park in herfsttinten scheidt de Hoofdstad en de Periferie, zonder het gebruik van hekken. De betonnen wereld is aan mijn linkerkant, de houten wereld aan mijn rechterkant.

Wanneer ik in Niemandland op de afgebrokkelde muur stond, vergeleek ik Pretoria met een omelet. De gele dooier – de rijke Hoofdstad – ligt iets uit het midden, richting de poort naar Niemandland. Het eiwit eromheen is de Periferie – hun landbouwgronden strekkend tot de dikke muur die de natie ‘beschermt’ van criminelen zoals ik.

Ik schat de Periferie even groot als Niemandland. De Hoofdstad is veel kleiner – minder inwoners, minder oppervlak. Toch is het de plek waar iedereen wil zijn.

Ik weet dat ik medicijnen voor Luka alleen in het rijke centrum kan vinden. Toch wil ik even een kijkje nemen in de Periferie – het gebied waar mijn familie vandaan komt, waar ze lang geleden zijn opgegroeid.

Ik sla rechtsaf.

Het duurt niet lang voordat de verharde paden overgaan in zandweggetjes en de luxe in één klap verdwijnt.

Het is pas 6 uur 's ochtends en de luiken voor de ramen zijn gesloten. Een enkeling is al wakker en werkt op de landbouwgronden die doorlopen tot aan de muur.

De verbintenis die ik voel met de oude huizen, en paard en wagen, is niet verrassend. De Periferie lijkt op Niemandsland. Hun smalle woningen zijn opgestapeld als blokkentorens en bestaan uit hout en golfplaten in plaats van beton. Wooncomfort is het minste van hun zorgen.

Lopen over onverharde paden en verdwaalde steentjes uit mijn schoenen schudden, laten me glimlachen. Het briesje dat mijn haren streelt en de opkomende zon die mijn lichaam verwarmt alsof het zomer is in plaats van oktober, laten me wensen naar een leven boven de grond.

Een leven in de Periferie.

Een leven waarin de kinderen schone lucht kunnen inademen.

Kunnen spelen.

Vriendjes kunnen maken.

'Mevrouw, mevrouw!'

Uit reflex kijk ik achter me. Een jongentje rond een jaar of 6 rent op zijn kapotte schoenen naar me toe. Met smekende ogen houdt hij zijn handen op. Zijn ingevallen wangen doen me denken aan een schedel zonder huid.

'Hebt u wat eten? Kleingeld?'

Wat dacht ik wel niet? Dat het leven in de Periferie beter zou zijn dan in de gevangenis? Mensen hier hebben het even zwaar. Ze kunnen hun kinderen niet voeden, net als ik.

'Mevrouw? Alstublieft? Ik heb al drie dagen niets gegeten.'

Met een gebroken hart, ben ik alleen in staat mijn hoofd te schudden.

De jongen houdt zijn hoofd laag en verdwijnt tussen de huizen waar hij anderen probeert over te halen om hem eten te geven.

Om hem te helpen om in leven te blijven.

Tranen prikken in mijn ogen en voordat ze veranderen in dikke druppels, keer ik mijn rug.

Ik ben hier voor Luka. Ik moet naar de Hoofdstad.

Als ik terugloop, zie ik een spoor van gebroken glas de hoek omgaan, een steegje in. Als ik erlangs loop, zie ik twee dakloze alcoholisten onderuitgezakt tegen de achterkant van een houten woning. De mannen hebben een verouderd gezicht vol rimpels en hun tong hangt zowat uit hun mond. De een is constants aan het hikken terwijl hij zijn ogen half open heeft, de ander krabt aan zijn zwarte, blote voet. Het karton dat ze om hen heen hebben verzameld, is hun geïmproviseerde huis.

Het geromantiseerde beeld dat ik van de Periferie had, brokkelt langzaam af als ik terugkeer naar het park.

Met mijn bittere gevoelens tijdelijk naar de achtergrond gedrukt, verken, ruik en voel ik de rijke wereld. Ik loop op verharde paden en langs netjes onderhouden bloemperken in een ruim opgezette omgeving. Luxe gebouwen blinken in het zonlicht alsof de wereld om hen draait. Er staan grote winkels vol vers en kleurrijk voedsel.

Bah. De oneerlijke tweedeling tussen de Periferie en de Hoofdstad maakt me misselijk.

Op de kruispunten staan grote schermen met bewegende afbeeldingen waaruit een zoetsappige stem klinkt die je producten wil aansmeren. Om de zoveel meter zie ik een verdomd felgeel waarschuwingbord met de tekst: *Betreding door inwoners van de Periferie wordt gestraft volgens artikel 13.4.*

Gefrustreerd loop ik verder, en één gebouw geeft me de kriebels. De meeste hoge torens lijken plekken waar mensen wonen. Hoewel alles in de Hoofdstad vredig oogt, lijkt deze toren anders. Alsof iemand er iets uitvreet, iets kwaadaardigs. Het is een intimiderende ovale toren met ramen van onder tot boven en met een grote R op de top.

Het is vast het hoofdkantoor van de president – de meest brute man die mijn wereld heeft verwoest.

Ik laat me leiden door mijn voeten en stuit op een wit gebouw dat het enige ziekenhuis op aarde blijkt te zijn. Bestaand uit opgestapelde ovaal die boven de grond lijken te zweven, verbaast het me niet dat het in de rijke Hoofdstad staat.

Als ik onder de grote blauwe letters 'Medisch Centrum' sta, schuiven de glazen deuren open, alsof ze weten dat ik naar binnen wil.

Een man van eind 30, gekleed in dezelfde kleur als de lichtgevende letters, staat in de witte hal. Fel licht uit zijn arm belicht me van top tot teen.

Wat is dat?

Nadat hij besluit me niet langer te verblinden, zegt hij: 'U heeft geen autorisatie.'

Pardon?

Ik bal mijn vuisten en snauw: 'En waarom zou ik niet naar binnen mogen?'

'U bevat 5 miljoen bacteriën.'

Mijn mond valt open.

Wat? Dat is de reden dat ik niet naar binnen mag? Ik ben... te vies?

Beledigd loop ik langs hem heen naar de tweede set glazen deuren, maar deze openen niet. Ik bonk op het glas om de aandacht te trekken van de vele artsen in witte jassen.

De lul achter me is niet van mijn actie gediend. 'Ik wil u vriendelijk verzoeken het pand te verlaten.'

'Ik wil jou vriendelijk verzoeken om aan jezelf te ruiken,' brom ik pissig. 'Iedereen heeft bacteriën op zich.'

Mijn vlakke handen slaan harder tegen het glas en ik slaak een verlichte zucht als ik oogcontact maak met een arts. Hij loopt naar me toe en opent de glazen deuren dankzij een drukknop aan zijn kant van de muur.

'Bedankt,' glimlach ik dankbaar en gluur triomfantelijk over mijn schouder naar de onbeschofte etterbak achter me.

De oudere man van eind 50 glimlacht niet terug en zegt offensief: 'Wat doe jij hier.'

Wauw, wat bot.

'Eh, hoeveel kost het om iemand te genezen van astma?'

'Te veel.' Hij kijkt langs me heen naar buiten, hintend dat hij wil dat ik oprot.

Dit keer houd ik mijn gezicht in de plooi. Ik weet dat de mensen in deze wereld wreed zijn – ik ben hier niet gekomen om vrienden te maken.

'Hoeveel,' eis ik dapper.

'3 miljoen.'

3 miljoen? Is dat echt zo veel als het klinkt of is er sprake van hyperinflatie?

‘Kun je nu vertrekken? Je besmet de steriele omgeving.’ Hij bedekt zijn neus met zijn hand en stapt naar achteren – naar zijn klote steriele omgeving achter de glazen deuren.

‘Kan ik achteraf betalen?’

Dat is mijn enige plan om Luka’s medicijn in handen te krijgen.

‘Nee.’

De deuren sluiten en ik blijf achter in de hal met een onvriendelijke klojo die vindt dat ik stink.

‘Ik wil u vriendelijk verzoeken het pand te verlaten.’

‘Ja, ja, ik ben niet doof.’

In Niemandsland werden goederen en diensten van gelijke waarde en inspanning geruild. Hier worden Hirecs ingewisseld voor voedsel, kleding en helaas ook medicijnen. Luka helpen kost geld dat ik niet heb, maar terugkeren met lege handen is geen optie. Ik zal wachten in het Bloemenpark tot de nacht valt en dan een raam inslaan. Ik zal hetzelfde doen als mijn vader: stelen om te kunnen overleven. Ik heb alles voor Luka over. Bovendien zal stelen mijn ziel niet vergifigen; deze mensen kunnen wel wat missen.

Chagrijnig en depressief loop ik weg van de uitgang. Op het grijze beton onder mijn voeten zijn witte lijnen getekend waarvan het doel me ontgaat. In de witte vakken staan een aantal vuilniswagens, hele kleine, netjes uitgelijnd. Een jonge man stapt uit een van ze, en loopt mijn richting op. Hij is gekleed in een zwart overal zoals iedere man in de Hoofdstad.

Ik haat hem. Hij mag waarschijnlijk *wel* naar binnen. Hij stinkt waarschijnlijk *niet*.

Neerbuigende eikels.

Terwijl de lange voetganger me nadert, ontmoeten zijn felgroene ogen mijn blauwe.

We stoppen allebei op hetzelfde moment met lopen. Mijn mond wordt droog en mijn hart klopt zo snel dat ik vrees neer te vallen door een hartstilstand.

Zijn groene ogen zijn de mooiste die ik ooit heb gezien. Zijn dikke zwarte wimpers en korte diepbruine haren, laten de groene kleur extra opvallen. Hij heeft een perfect symmetrisch gezicht en zijn neus